

До катедра „Финанси и кредит“
СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд на тема:
„Финансово управление на човешките ресурси в публичната
администрация”

с автор докт. Росица Пламенова Радоева, №D020217140
от катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“
от проф. д-р Андрей Захариев

Цел на изготвяне на рецензията:

Оценка на дисертационен труд за защита пред научно жури за
придобиване на ОНС „Доктор“ съгласно Заповед 359/30.04.2019

Форма на докторантура:

Задочна

Водеща обучението катедра:

Катедра „Финанси и кредит“ при Факултет „Финанси“

Научен ръководител:

Доц. Валентин Милинов

Докторска програма:

„Финанси, парично обращение, кредит и застраховка“ (Финанси)

1. Общо представяне на дисертационния труд

В дисертационен труд е спазена стандартната рамка на изследване в три глави. В увода е представена темата на изследване, както следва: актуалност, обект, предмет, теза, методология, цел и задачи.

Дисертационен труд е в обем от 195 стр. и има представителен брой таблици, диаграми и фигури. Структурата на дисертационния труд включва три глави. В *първа глава* се разглеждат теоретични аспекти на бюджетно-разходната политика за човешки ресурси в публичните администрации. Във *втора глава* се анализират финансови понятия и категории, използвани в разработката; прави се характеристика на особеностите на публичния сектор и финансовото управление на човешките ресурси в публичните администрации. В *трета глава* се прави характеристика и анализ на дейността на Областната администрация Кърджали, в сферата на финансовото управление на човешките ресурси. Акцентът на анализа е

поставен върху разходите за човешки ресурси за периода 2009-20018 г. и използваните средства за ограничаване и оптимизиране на бюджетните разходи за човешки ресурси през изследвания период.

В заключението на дисертацията са изведени основните резултати и ключови обобщения от дисертационния труд. Представени са приложения и списък на използваната и цитирана литература, библиографска справка по АРА стил. Коректно са спазени изискванията за библиографско цитиране и библиографско описание (<http://www.uni-svishtov.bg/?page=page&id=71>). В разработката има 2 бр. графики, 17 таблици, 6 фигури и 2 диаграми. Използвани са 153 литературни източници. Дисертанта подкрепя процедура с пет авторски публикации, осигуряващи пълно съответствие с необходимия минимален брой точки по ППЗРАС в Република България.

2. Научна и съдържателна оценка на разработката

Дисертацията има своята актуалност, научна и приложна насоченост.

2.1. Обект и предмет на изследването – Обект на изследване в дисертационния труд са човешките ресурси в публичната администрация и по конкретно ограничаваме изследването към човешките ресурси в областна администрация на РБългария. **Предмет** на изследването са възможните ефективни решения за финансовото управление на човешките ресурси в областна администрация.

2.2. Цел и задачи на дисертационния труд – Основна цел на разработката е да се извърши анализ на бюджетните средства за човешките ресурси в конкретна областна администрация като отправна точка за подобряване резултатността, прозрачността и публичността на дейността ѝ в условията на териториална финансова независимост. За постигането на посочената цел са поставени следните **задачи**:

- Да се систематизират теоретическите знания за управление на човешките ресурси в публичните администрации и бюджетно-разходната политика за човешки ресурси в тях.
- Да се анализира ефекта „разход-полза” в държавните ведомства и най-вече областните администрации с оглед рационалното осъществяване на техните стратегически цели.
- Да се изследва целесъобразността на настоящото териториално деление на страната от гледна точка на разходи и ефективност на областните управи като финансово независими териториални единици.
- Да се обвърже дейността на екипа на конкретна областна управа с прозрачността и публичността – използване на гражданите, бизнеса и

гражданския сектор за качествено издигане на човешките ресурси в администрацията.

2.3. Изследователска теза – В дисертационния труд се защитава *тезата* за позитивния ефект от ефективните финансови решения за инвестиции в човешкия капитал в публичната администрация, водещи до оптималното кадрово осигуряване на областно ниво на държавно управление с оглед постигане на по-висок икономически растеж и по-добро регионално управление по функции и дейности.

2.4. Методология на изследването – *Методология* на изследването се основава на използването на системният и комплексният подход, теоретичен анализ, SWOT анализ, статистически, графични методи и прилагането на динамичен, факторен, структурен и сравнителен анализ, методите на дедукцията и индукцията, графичен метод за анализ на резултатите, а за информационна база на изследването са използвани данни от национални и международни статистически институции, нормативни актове, научни публикации и интернет-ресурси. Авторефератът отговаря на изискванията.

3. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Прегледът на съдържанието и резултатите от дисертационния труд потвърждават следните основни научни и научно-приложни приноси:

1) Специалната роля и значение на изграждането на национални политики и регионални програми в системата на управление на човешките ресурси в публичната администрация е изведена чрез систематизиране на основни теоретични постановки, свързани с особеностите на публичния сектор и управлението на човешките ресурси.

2) На база на вербално-дискусионен подход е аргументирано въвеждането на задължителен програмен бюджет, който коригира наличния „обърнат“ бюджетен процес, при който публичната администрация адаптира своите програми, спрямо предварително заложените разходни параметри. С критичен анализ авторът доказва, че формалното изготвяне на бюджетите води до пилеене на публичен ресурс, което обаче може да се коригира и регулира с инструментариума на програмния бюджет.

3) Чрез изследователски подход е апробирана е методология за оценяване на качеството на човешките ресурси във всички Областни администрации, като са изведени препоръки за методически усъвършенствания.

4) Потвърдена е пряката зависимост между постигнатите резултати и начисляваните бонуси на ниво отделни държавни служители, изразено в професионална политика за материално и кариерно стимулиране, базирана върху обективна атестационна оценка и кариерна пътека за повишаване в длъжност, водещи до по-голяма мотивация и клиентска удовлетвореност.

5) Инвестициите в човешкия капитал в областната администрация са защитени като виждане в контекста на провеждането на актуални периодични и професионални обучения на служителите, които трябва да бъдат основани върху ефективно планиран процес, който ще дава мултиплициран резултат при изпълнението на служебните задължения.

6) Авторът дава оригинална трактовка на финансовото управление на човешките ресурси в публичния сектор като основа на система за пазарно ориентиран подход за цялостно управление на публичните институции, която допринася за по-голяма обществена добавена стойност, ускорен икономически растеж в условия на перманентно оптимизиране на дейността на публичната администрация, в частност на областната администрация.

4. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

4.1. Обосновете степента на приложимост на теорията на Гари Бекер за общото и специфичното обучение в сферата на развитие на компетенции в публичната администрация за работа по проекти по ОП на ЕС.

5. Заключение

Представеният дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ **притежава** изискваните по Правилника за РАС в СА „Д. А. Ценов“ количествени и качествени характеристики за целите на процедура за предварително обсъждане. Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, с принос към науката. Това показва, че авторът притежава задълбочени теоретични и практически знания в изследваната области. На тази основа формирам позитивно заключение с препоръка за присъждане на ОНС „Доктор“ на докт. Росица Пламенова Радоева и призовавам членовете на научното жури за единодушно позитивно гласуване.

16.05.2019 г.

Рецензент:
Проф. д-р Андрей Захариев